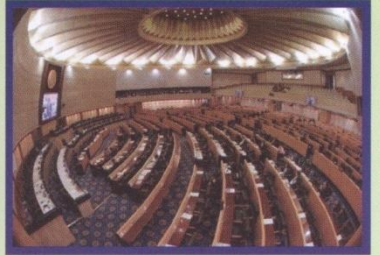
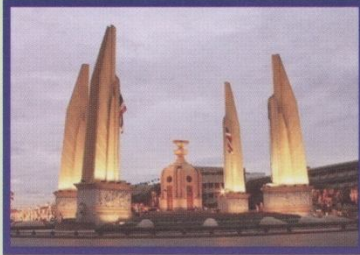




สภานิติบัญญัติแห่งชาติ



เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

อ.พ. ๔/๒๕๕๗

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th



บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้าประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข ต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดของผู้ค้าประกัน รวมทั้งจำกัดความรับผิดของผู้ค้าประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญานั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑)

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑/๑)

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันหรือการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อคุ้มครองผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองมิให้ต้องรับผิดเกินสมควรเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๕/๑) และมาตรา ๗๑๔/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัดและกำหนดผลในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่บอกกล่าว รวมถึงให้สิทธิแก่ผู้ค้าประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙๑)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลานั่นนอนและเจ้าหนี้นอนผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้าประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ขึ้นต่อไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗)



(๘) กำหนดให้ผู้จ้างซึ่งจ้างทrophyสินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นไม่ต้องรับผิดชอบราคาทrophyสินที่จ้างเมื่อมีการบังคับจ้างหรือเอาทrophyจ้างหลุดรวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จ้างต้องรับผิดชอบกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ ยกเว้นกรณีการจ้างทrophyสินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗/๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนในการบังคับจ้างของผู้รับจ้างให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จ้างซึ่งจ้างทrophyสินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจ้างจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทrophyจ้างหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙)

(๑๑) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จ้างในการแจ้งต่อผู้รับจ้าง เพื่อให้มีการขายทอดตลาดทrophyสินที่จ้างโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙/๑)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการบังคับจ้างในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทrophyซึ่งจ้างเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการไถ่ถอนจ้างของผู้รับโอนให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการบอกกล่าวการบังคับจ้างของผู้รับจ้างมายังผู้รับโอนตามมาตรา ๗๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๗)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับจ้าง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทrophyสินซึ่งจ้างตามมาตรา ๗๒๙/๑ ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔๔)

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้างซึ่งมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือให้ค้าประกัน หรือผู้จ้างต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. มีเนื้อหาจำนวน ๒๕ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข ต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน รวมทั้งจำกัดความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญาหนี้

- กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบเกี่ยวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ

- กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติลักษณะค้ำประกันอันเป็นภาระแก่ผู้ค้ำประกันเกินสมควร ให้ข้อตกลงนั้นมีผลเป็นโมฆะ

- แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันเมื่อลูกหนี้ผิดนัดและผลกรณีเจ้าหนี้มิได้บอกกล่าว และกำหนดให้สิทธิแก่ผู้ค้ำประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้ำประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ด้วย รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันเป็นโมฆะ

- กำหนดให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอนและเจ้าหนี้อยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้ำประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ที่ต่อไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว

- กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากที่บทบัญญัติลักษณะจำนองอันเป็นภาระแก่ผู้จำนองเกินสมควร ให้ข้อตกลงนั้นมีผลเป็นโมฆะ

- กำหนดให้นำมาตรา ๖๕๑ มาตรา ๖๕๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วย

- กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด รวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ เว้นแต่ในกรณีการจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล ซึ่งมีใช้บริษัทมหาชนจำกัด และในกรณีนั้นมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สิน

- กำหนดขั้นตอนในการบังคับจำนองของผู้รับจำนองให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

- กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น

- กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จำนองในการแจ้งต่อผู้รับจำนองเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล



- แก้ไขระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม
- แก้ไขระยะเวลาในการไถ่ถอนจำนองของผู้รับโอนให้มีความสอดคล้องกันกับระยะเวลาในการบอกกล่าวบังคับจำนองของเจ้าหนี้มายังผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งมีจำนอง
- กำหนดเพิ่มเติมเหตุระงับจำนอง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๒๙/๑
- กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับ สิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิด ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่กฎหมายใหม่ใช้บังคับ เว้นแต่บทบัญญัติของกฎหมายใหม่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการ

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ข้อดี สามารถคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนอง ซึ่งมีใช้ลูกหนี้ชั้นต้นได้มากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินหรือประกอบกิจการให้กู้ยืมเงิน มักอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงิน กำหนดข้อตกลงที่เอาเปรียบผู้ค้าประกันหรือผู้จำนอง จึงเป็นเหตุให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองต้องถูกบังคับชำระหนี้แทนลูกหนี้ในวงเงินที่สูงจนอาจกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายได้

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สิงหาคม ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาภรณ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวกรรณิกา พัสระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุย์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
- สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓
- ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. -๑-
- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย -๙-
- สรุปประเด็นความเห็นและข้อสังเกตจากการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขบทบัญญัติว่าด้วยหนี้ คำประกัน และจำนอง) -๑๓-

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๑)
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข) (๑๓)

ส่วนที่ ๑

- ความเป็นมา
- สรุปสาระสำคัญ
- ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.



ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้าประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข ต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ค้าประกัน รวมทั้งจำกัดความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญานั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑)

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑/๑)

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันหรือการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อคุ้มครองผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองมิให้ต้องรับผิดชอบเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๕/๑) และมาตรา ๗๑๔/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัดและกำหนดผลในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่บอกกล่าว รวมถึงให้สิทธิแก่ผู้ค้าประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙๑)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลานั่นนอนและเจ้าหนี้นยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้าประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ขึ้นต่อไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗)



(๘) กำหนดให้ผู้จ้างซึ่งจ้างทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นไม่ต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จ้างเมื่อมีการบังคับจ้างหรือเอาทรัพย์สินจ้างหลุดรวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จ้างต้องรับผิดชอบเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ ยกเว้นกรณีการจ้างทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗/๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนในการบังคับจ้างของผู้รับจ้างให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จ้างซึ่งจ้างทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจ้างจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจ้างหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙)

(๑๑) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จ้างในการแจ้งต่อผู้รับจ้าง เพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙/๑)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการไถ่ถอนจ้างของผู้รับโอนให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการบอกกล่าวการบังคับจ้างของผู้รับจ้างมายังผู้รับโอนตามมาตรา ๗๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๗)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับจ้าง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจ้างตามมาตรา ๗๒๙/๑ ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔๔)

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้างซึ่งมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือให้ค้าประกัน หรือผู้จ้างต้องรับผิดชอบเกินเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข ต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดของผู้ค้ำประกัน รวมทั้งจำกัดความรับผิดของผู้ค้ำประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญานั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑)

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑/๑)

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันหรือการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อคุ้มครองผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองมิให้ต้องรับผิดเกินสมควรเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๕/๑) และมาตรา ๗๑๔/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัดและกำหนดผลในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่บอกกล่าว รวมถึงให้สิทธิแก่ผู้ค้ำประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้ำประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันเป็นโมฆะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอนและเจ้าหนี้นยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้ำประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ขึ้นต่อไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๖๘๑ มาตรา ๖๘๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗)

(๘) กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นไม่ต้องรับผิดเกินราคาทรัพย์สินที่จำนองเมื่อมีการบังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด รวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ ยกเว้นกรณีการจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗/๑)



(๙) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนในการบังคับจำนองของผู้รับจำนองให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙)

(๑๑) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จำนองในการแจ้งต่อผู้รับจำนองเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙/๑)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการไถ่ถอนจำนองของผู้รับโอนให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการบอกกล่าวการบังคับจำนองของผู้รับจำนองมายังผู้รับโอนตามมาตรา ๗๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๗)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับจำนอง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๒๙/๑ ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔๔)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนองซึ่งมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือให้ค้ำประกัน หรือผู้จำนองต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์



๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการ (ร่างมาตรา ๒๕)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนีที่มีเงื่อนไข ต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดของผู้ค้ำประกัน รวมทั้งจำกัดความรับผิดของผู้ค้ำประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญานั้น (ร่างมาตรา ๓)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๑ อันค้ำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์

หนี้ในอนาคตหรือหนีที่มีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนี้นั้นอาจเป็นผลได้จริงก็ประกันได้ แต่ต้องระบุวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้รายที่ค้ำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกัน เว้นแต่ในกรณีค้ำประกันหนี้ตามสัญญาบัญชีเดินสะพัด หรือตามสัญญาเพื่อการออกเล็ตเตอร์ออฟเครดิตหรือสัญญาที่ก่อหนี้หมุนเวียนต่อเนื่องกันในลักษณะอื่นทำนองเดียวกัน จะไม่ระบุระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หนีอันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”

๖.๒ กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้ำประกันรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๔)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

๖.๓ กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติลักษณะค้ำประกันอันเป็นภาระแก่ผู้ค้ำประกันเกินสมควร ให้ข้อตกลงนั้นมีผลเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๕)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๕/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไปของลักษณะ ๑๑ ค้ำประกัน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์



“มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๔ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ”

๖.๔ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันเมื่อลูกหนี้ผิดนัดและผลกรณีเจ้าหน้าที่มีได้บอกกล่าว และกำหนดให้สิทธิแก่ผู้ค้าประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ (ร่างมาตรา ๖)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหน้าที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้าประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหน้าที่มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้หรือผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้าประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหน้าที่ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหน้าที่จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมีได้

การชำระหนี้ของผู้ค้าประกันตามมาตรา นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๙๓”

๖.๕ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ด้วย รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๗)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้าประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือแล้วก็ดี ให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้าประกัน

ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”



๖.๖ กำหนดให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอนและเจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้าประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ขึ้นไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐๐ ถ้าผู้ค้าประกันหนี้จะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอนและเจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้”

๖.๗ กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติลักษณะจำนองอันเป็นภาระแก่ผู้จำนองเกินสมควร ให้ข้อตกลงนั้นมีผลเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๙)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๑๔/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไปของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๑๔/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๘ มาตรา ๗๒๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นโมฆะ”

๖.๘ กำหนดให้นำมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๗ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีบุคคลจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม”

๖.๙ กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด รวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ เว้นแต่ในกรณีการจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคลซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด และในกรณีนั้นมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๑๑)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนองและผู้จำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์



“มาตรา ๗๒๗/๑ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ผู้จ้างซึ่งจ้างงานทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เกินราคาทรัพย์สินที่จ้างงในเวลาที่บังคับจ้างงหรือเอาทรัพย์สินจ้างงหลุด

ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จ้างงรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จ้างงรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจ้างงหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก

ความในวรรคสองไม่ใช่บังคับในกรณีที่ดินบุคคลซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด เป็นลูกหนี้และผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้น เป็นผู้จ้างงทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคลนั้น และผู้จ้างงได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้เป็นสัญญาต่างหาก”

๖.๑๐ กำหนดขั้นตอนในการบังคับจ้างงของผู้รับจ้างงให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จ้างงซึ่งจ้างงทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจ้างงไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจ้างงนั้น ผู้รับจ้างงต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจ้างงจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจ้างงและให้ขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จ้างงซึ่งจ้างงทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระ ผู้รับจ้างงต้องส่งสำเนาหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จ้างงทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจ้างงมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนั้น ให้ผู้จ้างงเช่นว่านั้นหลุดพ้นจากความรับผิดชอบและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันดังกล่าว”

๖.๑๑ กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจ้างงจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจ้างงหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๙ ในการบังคับจ้างงตามมาตรา ๗๒๘ ถ้าไม่มีการจ้างงรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้รับจ้างงจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจ้างงหลุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้แทนการขายทอดตลาดก็ได้

(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาเป็นเวลาถึงสองปี และ



(๒) ผู้รับจ้างองแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าหรือใกล้เคียงกับจำนวนเงินอันค้างชำระ”

๖.๑๒ กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จ้างองในการแจ้งต่อผู้รับจ้างองเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (ร่างมาตรา ๑๔)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๙/๑ ของหมวด ๔ การบังคับจ้างองของลักษณะ ๑๒ จ้างอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๙/๑ เวลาใด ๆ หลังจากที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจ้างองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้จ้างองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจ้างองเพื่อให้ผู้รับจ้างองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจ้างองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างองภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่าหนังสือแจ้งของผู้จ้างองเป็นหนังสือยินยอมให้ขายทอดตลาด

ในกรณีที่ผู้รับจ้างองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จ้างองพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อผู้รับจ้างองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างองได้เงินสุทธิจำนวนเท่าใด ผู้รับจ้างองต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณ์ให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเหลือเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จ้างองหรือแก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓๓ และในกรณีที่ผู้จ้างองเป็นบุคคลซึ่งจ้างองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ผู้จ้างองย่อมรับผิดเพียงเท่าที่มาตรา ๗๒๗/๑ กำหนดไว้”

๖.๑๓ แก้ไขระยะเวลาการบังคับจ้างองในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างองเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ (ร่างมาตรา ๑๕)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจ้างองคนใดจะบังคับจ้างองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างอง ผู้รับจ้างองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อน จึงจะบังคับจ้างองได้”



๖.๑๔ แก้ไขระยะเวลาในการไถ่ถอนจำนองของผู้รับโอนให้มีความสอดคล้องกัน
กับระยะเวลาในการบอกกล่าวบังคับจำนองของเจ้าหนี้มายังผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งมีจำนอง
(ร่างมาตรา ๑๖)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าว
ว่าจะบังคับจำนอง ผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจำนองภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว”

๖.๑๕ กำหนดเพิ่มเติมเหตุระงับจำนอง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สิน
ซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๒๙/๑ (ร่างมาตรา ๑๗)

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป

(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ

(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ

(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น

(๔) เมื่อถอนจำนอง

(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับ
จำนองหรือถอนจำนอง หรือเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๙/๑

(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด”

๖.๑๖ กำหนดบทเพื่อรองรับ สิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่
กฎหมายใหม่ใช้บังคับ เว้นแต่บทบัญญัติของกฎหมายใหม่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๑๘)

บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

๖.๑๗ กำหนดว่าในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๙)

ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสิทธิและหน้าที่
ของเจ้าหนี้ และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้



๖.๑๘ กำหนดบทเพื่อรองรับในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๐)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๖.๑๙ กำหนดบทเพื่อรองรับให้บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจ้างงอที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย (ร่างมาตรา ๒๑)

บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจ้างงอที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

๖.๒๐ กำหนดบทเพื่อรองรับให้บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับข้อตกลงใด ๆ อันมีผลให้ผู้จ้างงอต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จ้างงอในเวลาที่บังคับจ้างงอหรือเอาทรัพย์สินจ้างงอหลุด หรือให้ผู้จ้างงอต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย (ร่างมาตรา ๒๒)

บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับข้อตกลงใด ๆ อันมีผลให้ผู้จ้างงอต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จ้างงอในเวลาที่บังคับจ้างงอหรือเอาทรัพย์สินจ้างงอหลุด หรือให้ผู้จ้างงอต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

๖.๒๑ กำหนดบทเพื่อรองรับให้บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจ้างงอที่ดำเนินนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย (ร่างมาตรา ๒๓)

บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจ้างงอที่ดำเนินนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย



๖.๒๒ กำหนดบทเพื่อรองรับให้บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีและผู้รับโอนต้องการไถ่ถอนจำนองเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจำนองตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๔)

บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีและผู้รับโอนต้องการไถ่ถอนจำนองเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจำนองตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p style="text-align: center;">.....</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖๘๑ อันคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์</p> <p>หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไข จะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนีนั้นอาจเป็นผลได้จริง ก็ประกันได้</p> <p>หนีอันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนีเพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้น ก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๘๑ อันคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์</p> <p>หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนีนั้นอาจเป็นผลได้จริงก็ประกันได้ แต่ต้องระบุนิวัตผลประสงค์ในการก่อหนี้รายที่ค้ำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกัน เว้นแต่ในกรณีค้ำประกันหนีตามสัญญาบัญชีเดินสะพัด หรือตามสัญญา เพื่อการออกเล็ดเตอร์ออฟเครดิตหรือสัญญาที่ก่อหนี้หมุนเวียนต่อเนื่องกันในลักษณะอื่นทำนองเดียวกัน จะไม่ระบุระยะเวลาดังกล่าวก็ได้</p> <p>สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น</p> <p>หนีอันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนีเพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”</p>	<p>การที่มาตรา ๖๘๑ วรรคสอง กำหนดให้คำประกันครอบคลุมถึงหนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขที่อาจเป็นผลได้จริงนั้น เป็นกรณีที่น่าเป็น และสอดคล้องกับกิจกรรมทางพาณิชย์ในปัจจุบัน แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จำนวนมากกลับใช้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นช่องทางที่ทำให้การค้ำประกันเป็นการประกันการชำระหนี้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด เพื่อป้องกันความเสียหายทั้งหลายที่อาจเกิดขึ้นแก่ตน โดยกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้ทั้งปวงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตทั้งหมดทุกประการด้วย ทำให้คำประกันไม่มีโอกาสทราบว่าจะต้องรับผิดชอบในมูลหนี้ใดบ้างที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และในวงเงินเท่าใดกรณีจึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน และโดยที่มาตรา ๗๐๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับกับการจำนองด้วยโดยอนุโลมผลที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินของผู้จำนองที่ต้องรับการระในหนี้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างไม่มีขอบเขต ซึ่งไม่ต่างกับผู้ค้ำประกันข้างต้น จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกัน และผู้จำนอง</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>“มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”</p> <p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๕/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๑ คำประกัน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>“มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๔ มาตรา ๖๘๕ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ”</p>	<p>ปัจจุบันมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่าถ้าผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ผู้ค้าประกันไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้เจ้าหนี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนได้ (มาตรา ๖๘๘ และ ๖๘๙) และไม่สามารถเรียกร้องให้บังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ลูกหนี้ให้ไว้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ก่อนได้ (มาตรา ๖๙๐) บทบัญญัตินี้เป็นแต่เพียงไม่ให้ผู้ค้าประกันใช้สิทธิเรียกร้อง แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหนี้ใช้ความได้เปรียบทางเศรษฐกิจของตนกำหนดไว้ในสัญญาให้ผู้ค้าประกันสละสิทธิเรียกร้องให้ผู้ค้าประกันยอมรับผิดในหนี้ที่ค้าประกันอย่างลูกหนี้ร่วม ดังนั้น เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงบังคับชำระหนี้เอาแก่ผู้ค้าประกันอย่างลูกหนี้ร่วมทันทีซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน เพราะทำให้ผู้ค้าประกันมีฐานะเป็นลูกหนี้ชั้นต้น</p> <p>ในทางปฏิบัติเจ้าหนี้มักทำสัญญากับผู้ค้าประกัน โดยให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบแตกต่างไปจากบทบัญญัติลักษณะที่ค้าประกันกำหนดอันเป็นภาระแก่ผู้ค้าประกันเกินสมควร และทำให้ผู้ค้าประกันต้องผูกพันตามข้อตกลงที่เกินสมควร จึงควรกำหนดให้ข้อตกลงดังกล่าวเป็นโมฆะ</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖๘๖ ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น</p>	<p>มาตรา ๖๘๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่าการฉ้อฉลจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ</p> <p>ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง</p> <p>เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้หรือผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมีได้</p> <p>การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรา นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๙๓”</p>	<p>แม้ว่ามาตรา ๖๘๖ ให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด แต่ในทางปฏิบัติไม่มีกระบวนการที่จะทำให้ผู้ค้ำประกันทราบวาลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้ว และอีกประการหนึ่งเจ้าหนี้มักจะไม่เรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ทันที แต่จะทอดเวลาเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ออกไป ทำให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ ในบรรดาดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งที่บรรดาดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ที่เพิ่มขึ้นนั้น เกิดจากการที่เจ้าหนี้เลือกที่จะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องเอาจากผู้ค้ำประกัน จึงเสมือนหนึ่งว่าเจ้าหนี้เชื่อในความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ การที่จะให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวจึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันอย่างยิ่ง หากผู้ค้ำประกันมีโอกาสทราบถึงการที่ลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้ำประกันก็อาจขอชำระหนี้ทั้งหมดแทนลูกหนี้ทันทีเพื่อจะได้ไม่ต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ที่เพิ่มขึ้นนั้น และหากผู้ค้ำประกันขอชำระหนี้เช่นนั้น ย่อมควรที่ผู้ค้ำประกันจะหลุดพ้นจากความรับผิดในบรรดาดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ที่เพิ่มขึ้นทันทีที่ตนขอชำระหนี้ทั้งหมดแทนลูกหนี้</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖๔๑ ถ้าผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมไม่มีสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๖๔๘, ๖๔๙ และ ๖๕๐</p> <p>มาตรา ๗๐๐ ถ้าค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลา มีกำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้อยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไซ้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด แต่ถ้าผู้ค้ำประกันได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลา ท่านว่าผู้ค้ำประกันหาหลุดพ้นจากความรับผิดไม่</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๔๑ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้น แล้วก็ดี ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกัน</p> <p>ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกัน ให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๐๐ ถ้าค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลา มีกำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้อยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้ำประกัน จะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น</p> <p>ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ออมผ่อนเวลา อันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ออมผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้น ใช้บังคับมิได้”</p>	<p>เนื่องจากหนี้ประธานอันเกิดจากสัญญา เช่น สัญญากู้ กับสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้เป็นสัญญาที่ทำขึ้นแยกต่างหาก จากกัน และหลายกรณีที่เจ้าหนี้ได้ลดจำนวนหนี้เงินกู้ ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์ แห่งหนี้รายที่มีการค้ำประกันนั้น แต่ไม่มีการแจ้งให้ผู้ค้ำประกัน ทราบข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้ค้ำประกันไม่สามารถปลดเปลื้องหนี้ ของลูกหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ได้ลดลงนั้น จึงควรกำหนดบทบัญญัติ ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากการค้ำประกัน หากได้มีการชำระหนี้ ครบถ้วนแล้ว และเนื่องจากหลักการในมาตรานี้เป็นเรื่องสำคัญ จึงกำหนดห้ามการตกลงที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกัน แต่หากเป็นการตกลงให้ผู้ค้ำประกันมีภาระน้อยกว่าที่มาตรานี้ กำหนด ก็สามารถกระทำได้</p> <p>โดยหลักแล้วการผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ย่อมทำให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ว่า ผู้ค้ำประกันได้ให้ความยินยอมกับการผ่อนเวลานั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ค้ำประกันมีสิทธิที่จะเลือกว่าตนจะยอมเป็นประกัน ในหนี้นั้นต่อไปหรือไม่หากมีการผ่อนเวลาชำระหนี้ แต่ในทาง ปฏิบัติเจ้าหนี้ซึ่งมีความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ อาจกำหนด ให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบมากเกินควรอันไม่เป็นธรรมต่อ</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๑๔/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>“มาตรา ๗๑๔/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๘ มาตรา ๗๒๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นโมฆะ”</p>	<p>ผู้ค้าประกัน โดยการที่เจ้าหนี้กำหนดในสัญญาในลักษณะที่ให้ผู้ค้าประกันยินยอมล่วงหน้ากับการตกลงผ่อนชำระหนี้ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ซึ่งเป็นการผูกให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบในหนี้้นั้นตลอดแม้ว่าจะมีการผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก็ตาม ซึ่งข้อตกลงเช่นนี้ทำให้ผู้ค้าประกันต้องรับภาระในการค้าประกันเกินสมควร ข้อตกลงดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ค้าประกันซึ่งหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขใหม่กำหนดให้ข้อตกลงดังกล่าวเป็นโมฆะ</p> <p>สืบเนื่องจากกระบวนการบังคับจำนองของผู้รับจำนองตามกฎหมายปัจจุบันยังไม่ได้กำหนดขั้นตอนที่ต้องดำเนินการอย่างชัดเจน ทำให้ผู้รับจำนองสามารถประวิงเวลาในการบังคับจำนองตราบใดที่เจ้าหนี้เห็นว่าตนยังได้ประโยชน์จากการทอดเวลาดังกล่าว กรณีเช่นนี้อาจทำให้ลูกหนี้และผู้จำนองต้องรับภาระในหนี้ดังกล่าวเพิ่มขึ้นเกินสมควร และโดยที่กระบวนการบังคับจำนองตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒๘ มาตรา ๗๒๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นเรื่องสำคัญที่คู่สัญญาไม่สามารถตกลงให้แตกต่างจากที่กำหนดได้</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๒๗ ถ้าบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สินแห่งตนเพื่อประกันหนี้กับบุคคลอื่นจะต้องชำระ ท่านให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๖๔๗, ๗๐๐ และ ๗๐๑ ว่าด้วยค้ำประกันนั้นบังคับอนุโลมตามควร</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๒๗ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๔๗ มาตรา ๖๔๘ มาตรา ๗๐๐ และ มาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้กับบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนองและผู้จำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>“มาตรา ๗๒๗/๑ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้กับบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่ยังบังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด</p> <p>ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จำนองรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จำนองรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจำนองหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก</p> <p>ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับในกรณีที่นิติบุคคลซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัดเป็นลูกหนี้และผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคลหรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคลนั้นและผู้จำนองได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้เป็นสัญญาต่างหาก”</p>	<p>สืบเนื่องจากถ้อยคำของมาตรา ๗๒๗ เดิมนั้นระบุให้ใช้เฉพาะแต่กรณีบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สิน ดังนั้นหากเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนจำนองทรัพย์สินแล้ว จะมีผลทำให้บทบัญญัติมาตรา ๗๒๗ ซึ่งรวมถึงมาตรา ๖๔๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ ไม่สามารถใช้บังคับได้</p> <p>ในทางปฏิบัติเมื่อเจ้าหนี้จะบังคับจำนองเอาทรัพย์สินที่จำนอง แต่ได้ราคาทรัพย์สินไม่คุ้มกับหนี้ที่ลูกหนี้ค้างชำระอยู่นั้น เจ้าหนี้อาจอาศัยความได้เปรียบในฐานะเจ้าหนี้บังคับผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ ให้ต้องรับผิดชอบแทนลูกหนี้สำหรับจำนวนหนี้ที่เหลืออยู่ ทำให้ผู้จำนองนั้นต้องแบกรับภาระเกินกว่าความรับผิดชอบที่แท้จริงของตนหรือในบางกรณีเจ้าหนี้จะกำหนดในสัญญาจำนองให้ผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ รับผิดชอบในหนี้ของผู้ค้ำประกันอีกสถานะหนึ่งด้วย ซึ่งในขณะที่ทำสัญญา ผู้จำนองไม่ทราบว่าตนมีฐานะเป็นผู้ค้ำประกัน ดังนั้น จึงควรกำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่ยังบังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุดรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้จำนองดังกล่าว อย่างไรก็ตาม</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งกำหนดไว้ในคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้</p> <p>ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้กับบุคคลอื่นต้องชำระ ผู้รับจำนองต้องส่งสำเนาหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จำนองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนั้น ให้ผู้จำนองเช่นว่านั้นหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันดังกล่าว”</p>	<p>กรณีดังกล่าวจะไม่ใช้กับการจำนองเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล ซึ่งมีใช้บริษัทมหาชนจำกัด และในกรณีนั้นมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สิน</p> <p>โดยที่มาตรา ๗๒๘ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในปัจจุบัน กำหนดให้บอกกล่าวไปยังลูกหนี้ โดยไม่ได้ระบุให้ต้องบอกกล่าวไปยังผู้จำนองด้วย ผู้จำนองจึงไม่อาจทราบได้ว่ามีการเรียกให้ชำระหนี้เกิดขึ้น จึงควรบัญญัติให้มีการบอกกล่าวไปยังผู้จำนอง และระบุระยะเวลาในการบอกกล่าวและระยะเวลาในการชำระหนี้ รวมถึง บัญญัติผลกรณี ที่ผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๒๙ นอกจากทางแก้ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ก่อนนั้น ผู้รับจำนองยังชอบที่จะเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดได้ ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังจะกล่าวต่อไปนี้</p> <p>(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี</p> <p>(๒) ผู้จำนองมิได้แสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นท่วมจำนวนเงินอันค้างชำระ และ</p> <p>(๓) ไม่มีการจำนองรายอื่น หรือบุริมสิทธิอื่นได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้เอง</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๒๙ ในการบังคับจำนองตามมาตรา ๗๒๘ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่น หรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังจะกล่าวต่อไปนี้ แทนการขายทอดตลาดก็ได้</p> <p>(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงสองปี และ</p> <p>(๒) ผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าหรือใกล้เคียงกับจำนวนเงินอันค้างชำระ”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๙/๑ ของหมวด ๔ การบังคับจำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>“มาตรา ๗๒๙/๑ ในเวลาใด ๆ หลังจากที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้จำนองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจำนองเพื่อให้ผู้รับจำนองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนอง โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจำนองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในเวลาหนึ่งปี</p>	<p>โดยที่ถ้อยคำว่า “ทางแก้ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ก่อน” ตามมาตรา ๗๒๙ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในปัจจุบันหมายถึงการขายทอดตลาดตามมาตรา ๗๒๘ ซึ่งอาจทำให้เข้าใจผิดได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๗๒๙ เป็นบทบัญญัติที่ยกเว้นมาตรา ๗๒๘ ทั้งหมด ประกอบกับถ้อยคำใน (๒) “ราคาทรัพย์สินนั้นท่วมจำนวนเงินอันค้างชำระ” ไม่อาจสื่อความหมายที่ชัดเจนได้ว่าราคาทรัพย์สินที่ท่วมจำนวนเงินอันค้างชำระนั้น เป็นจำนวนในสัดส่วนเท่าใด รวมทั้งตัด (๓) ออกเพื่อให้สามารถใช้ในทางปฏิบัติได้มากขึ้น นอกจากนี้ ควรลดระยะเวลาที่ผู้รับจำนองจะฟ้องต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุด ในกรณีที่ลูกหนี้ขาดส่งดอกเบี้ยจากห้าปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นานเกินสมควร และเป็นภาระแก่ผู้รับจำนองเป็นสองปี</p> <p>โดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติให้ผู้จำนองสามารถขอให้มีการบังคับจำนองได้ กรณีจึงเกิดปัญหาว่าผู้รับจำนองในหลายกรณีเลือกที่จะไม่ดำเนินการบังคับจำนองเมื่อมีเหตุบังคับจำนอง โดยหวังจะได้รับดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น อันเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้จำนอง จึงควรกำหนดให้ผู้จำนองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจำนอง</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง ท่านว่าต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเดือนหนึ่งก่อนแล้วจึงจะบังคับจำนองได้</p>	<p>นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้อธิวาทหนังสือแจ้งของผู้จำนองเป็นหนังสือยินยอมให้ขายทอดตลาด</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จำนองพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ รายนับบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว</p> <p>เมื่อผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองได้เงินสุทธิจำนวนเท่าใด ผู้รับจำนองต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณ์ให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำนอง หรือแก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓๓ และในกรณีที่ผู้จำนองเป็นบุคคลซึ่งจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อื่นบุคคลอื่นจะต้องชำระ ผู้จำนองย่อมรับผิดเพียงเท่าที่มาตรา ๗๒๗/๑ กำหนดไว้”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สิน ซึ่งจำนอง ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อน จึงจะบังคับจำนองได้”</p>	<p>เพื่อให้ผู้รับจำนองเลือกดำเนินการขายทอดตลาดได้ และในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด ผู้จำนองควรที่จะพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ด้วย</p> <p>เมื่อมีการแก้ไขระยะเวลาที่ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวตามมาตรา ๗๒๘ แล้ว จึงจำเป็นต้องแก้ไขระยะเวลาการมีจดหมายบอกกล่าวการบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๓๕ ให้สอดคล้องกันด้วย</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำนองไซ้ ผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจำนองภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว</p> <p>มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป</p> <p>(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ</p> <p>(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ</p> <p>(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น</p> <p>(๔) เมื่อถอนจำนอง</p> <p>(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำนองหรือถอนจำนอง</p> <p>(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำนอง ผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจำนองภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว”</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป</p> <p>(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ</p> <p>(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ</p> <p>(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น</p> <p>(๔) เมื่อถอนจำนอง</p> <p>(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำนองหรือถอนจำนอง หรือเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๙/๑</p> <p>(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด”</p> <p>มาตรา ๑๘ บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการบอกกล่าวภายในหกสิบวัน ตามมาตรา ๗๓๕ ที่แก้ไขใหม่</p> <p>โดยที่มีการกำหนดเพิ่มเติมกรณีผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๙/๑ จึงควรเพิ่มเหตุระงับจำนองตามมาตรา ดังกล่าวไว้ในมาตรา ๗๔๔ ด้วย</p> <p>เพื่อให้มาตรา ๖๘๑ มาตรา ๖๘๑/๑ มาตรา ๖๘๕/๑ มาตรา ๗๑๔/๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายใหม่ ไม่มีผลย้อนหลังไปกระทบกระเทือนถึงข้อตกลงในสัญญา สิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายใหม่ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (กรณีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๘ ถึง มาตรา ๒๕)</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๒๑ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจำนองที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย</p> <p>มาตรา ๒๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับข้อตกลงใด ๆ อันมีผลให้ผู้จำนองต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่ยังค้างจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด หรือให้ผู้จำนองต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย</p>	<p>เพื่อให้ผู้ค้ำประกันได้รับประโยชน์จากกระบวนการบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อมีการผิดนัดเกิดขึ้นหลังกฎหมายใหม่ใช้บังคับ</p> <p>เพื่อให้ผู้ค้ำประกันได้ประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใดๆ ภายหลังจากกฎหมายใหม่ใช้บังคับอันมีผลเป็นการลดหนี้ให้ลูกหนี้ตามมาตรา ๖๔๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการใช้บังคับมาตรา ๖๔๑ มาตรา ๖๔๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ กับกรณีบุคคลหลายคนจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้บุคคลอื่น</p> <p>เนื่องจากหลักการที่ว่าผู้จำนองไม่ควรต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จำนอง หรือไม่ควรจะต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน เป็นหลักการสำคัญ ดังนั้นควรกำหนดให้มาตรา ๗๒๗/๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมีผลใช้ย้อนหลังกับข้อตกลงในสัญญาจำนองที่ทำขึ้นก่อนกฎหมายใช้บังคับ อันมีผลให้ผู้จำนองต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่ยังค้างจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุดหรือให้ผู้จำนองต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกันเป็นโมฆะ</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๒๓ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจำนองที่ทำขึ้นนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย</p> <p>มาตรา ๒๔ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีและผู้รับโอนต้องการไถ่ถอนจำนองเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจำนองตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพื่อให้ลูกหนี้และผู้จำนองได้รับประโยชน์จากการบอกกล่าว และกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนของเจ้าหนี้ตามมาตรา ๗๒๘ และระยะเวลาการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนตามมาตรา ๗๓๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อผู้รับจำนองจะบังคับจำนองหลังกฎหมายใหม่ใช้บังคับ</p> <p>เพื่อให้ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองได้รับประโยชน์จากระยะเวลาไถ่ถอนที่เพิ่มขึ้นตามบทบัญญัติของกฎหมายใหม่</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

เรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๘/๒๕๕๖

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่...) พ.ศ.

โดยที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าประกันและจำนอง เนื่องจากเห็นว่า บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนองซึ่งมีลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครองไว้ หรือให้ค่าประกันหรือผู้จำนองต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น นอกจากนั้น เจ้าหนี้จำนวนมากเลือกที่จะฟ้องผู้ค้ำประกัน หรือผู้จำนองแทนการฟ้องลูกหนี้ชั้นต้นโดยตรง เนื่องจากโดยปกติแล้วผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองจะเป็นผู้มีฐานะดีกว่าลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินที่สามารถติดตามบังคับคดีได้ง่ายกว่า กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมากด้วย ดังนั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจึงเห็นควรแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องดังกล่าว เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดของผู้ค้ำประกัน และจำกัดความรับผิดของผู้ค้ำประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญาเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑)

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑/๑)

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันหรือการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อคุ้มครองผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองมิให้ต้องรับผิดชอบเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๕/๑ และมาตรา ๗๑๔/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันเมื่อลูกหนี้ผิดนัด และกำหนดผลในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่บอกกล่าว รวมถึงให้สิทธิแก่ผู้ค้าประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใดๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ด้วย รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙๑)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอนและเจ้าหนี้นยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้าประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ต่อไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐๗)

(๘) กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นไม่ต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จำนองเมื่อมีการบังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗/๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนในการบังคับจำนองของผู้รับจำนองให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่มีผู้รับจำนองไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙)

(๑๑) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จำนองในการแจ้งต่อผู้รับจำนองเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล และเมื่อมีการขายทอดตลาดและนำเงินไปชำระหนี้แล้วถ้ามีเงินเหลือต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำนอง (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙/๑)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการไถ่ถอนจำนองของผู้รับโอนให้มีความสอดคล้องกันกับระยะเวลาในการบอกกล่าวบังคับจำนองของเจ้าหนี้มายังผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งมีจำนองตามมาตรา ๗๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๗)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับจำนองให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๒๙/๑ (๒) และการโอนทรัพย์สินที่จำนองให้ผู้รับจำนองตามมาตรา ๗๒๙/๑ (๑) ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔๔)

๒. การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. รวม ๒ ครั้ง ในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ และ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายดังกล่าว เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย (๑) ผู้แทนกลุ่มเจ้าหน้าที่ ได้แก่ สถาบันการเงิน และสมาคมธนาคารไทย (๒) ผู้แทนกลุ่มลูกหนี้ (ลูกหนี้ ผู้ค้าประกัน และผู้จ้างอง) ได้แก่ ศูนย์ประสานงานลูกหนี้แห่งชาติ (๓) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๔) องค์กรอิสระ ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม และ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาครัฐและเอกชน และ (๖) ภาคเอกชนอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย และสหภาพนายความ รวมทั้งได้เผยแพร่ร่างกฎหมายผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานฯ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคคลทั่วไปด้วย

ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้นำความคิดเห็นและข้อสังเกตที่ได้รับจากการสัมมนาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ด้วยแล้ว

๓. ผลการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

(๑) กำหนดขอบเขตความรับผิดของผู้ค้าประกันในกรณีหนี้นอกระบบหรือหนี้นี้ที่มีเงื่อนไขให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๓)

เนื่องจากกฎหมายปัจจุบันกำหนดให้การค้าประกันครอบคลุมถึงหนี้นอกระบบหรือหนี้นี้มีเงื่อนไขที่อาจเป็นผลได้จริง ซึ่งเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่จำนวนมากใช้บทบัญญัติดังกล่าว ทำข้อตกลงให้การค้าประกันเป็นการประกันการชำระหนี้โดยไม่มีขอบเขตจำกัด โดยกำหนดให้ผู้ค้าประกันรับผิดในบรรดาหนี้ทั้งปวงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตทั้งหมด ซึ่งการตกลงลักษณะดังกล่าวไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันเพราะผู้ค้าประกันไม่อาจทราบได้ว่าตนต้องรับผิดในวงเงินเท่าใด และโดยที่มาตรา ๗๐๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับกับการจ้างองด้วย โดยอนุโลม จึงทำให้ผู้จ้างองอาจได้รับผลเช่นเดียวกับผู้ค้าประกัน ดังนั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเห็นควรที่จะมีการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้ผู้ค้าประกันเป็นประกันหนี้อย่างไม่จำกัด อันเป็นการเอาเปรียบผู้ค้าประกันมากเกินไป รวมทั้งกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนว่าผู้ค้าประกันเฉพาะหนี้นี้หรือตามสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๔)

กรณีที่มีข้อตกลงให้ผู้ค้าประกันต้องตกอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับลูกหนี้ร่วมอันถือเป็นลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งเจ้าหนี้ส่วนใหญ่มักใช้ความได้เปรียบทางเศรษฐกิจของตนกำหนดข้อตกลงในสัญญาให้ผู้ค้าประกันร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่ค้าประกันอย่างลูกหนี้ร่วม หรือให้ผู้ค้าประกันขอสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหนี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนได้ หรือสิทธิเรียกร้องให้บังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ลูกหนี้ให้ไว้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ก่อน และเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงบังคับชำระหนี้เอาแก่ผู้ค้าประกันทันทีตั้งลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน เพราะทำให้ผู้ค้าประกันมีฐานะและความรับผิดชอบไม่แตกต่างไปจากลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งไม่ตรงตามหลักความรับผิดชอบของผู้ค้าประกัน และไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (มาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๕ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙) มีผลเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๕)

โดยที่มาตรา ๑๕๐ บัญญัติให้คู่สัญญาสามารถตกลงข้อสัญญาใด ๆ ให้แตกต่างจากที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ ตราบใดที่มีวัตถุประสงค์ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือพันวิสัยหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ในทางปฏิบัติเจ้าหนี้จึงทำสัญญากับผู้ค้าประกันให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบแตกต่างไปจากบทบัญญัติลักษณะที่ค้าประกันกำหนดอันเป็นภาระแก่ผู้ค้าประกันเกินสมควร และศาลฎีกาได้มีแนวคำพิพากษาว่า ข้อตกลงดังกล่าวเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นโมฆะ ผู้ค้าประกันจึงต้องผูกพันตามข้อตกลงที่เกินสมควรดังกล่าว นั้น จึงควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน

(๔) กำหนดหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันเมื่อลูกหนี้ผิดนัด และผลกรณีเจ้าหนี้มิได้บอกกล่าว (ร่างมาตรา ๖)

เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด แต่ไม่มีกระบวนการที่จะทำให้ผู้ค้าประกันทราบว่าลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เมื่อใด และเจ้าหนี้มักจะไม่เรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ในทันที แต่ทอดเวลาออกไป ซึ่งทำให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบในบรรดา ดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งที่บรรดาดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นเกิดขึ้น เพราะความล่าช้าของเจ้าหนี้เอง การจะให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบในสิ่งเหล่านี้จึงไม่เป็นธรรมต่อตัวผู้ค้าประกัน ดังนั้นสมควรกำหนดวิธีการที่เจ้าหนี้ต้องบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อลูกหนี้ผิดนัด รวมทั้งกำหนดผลของการไม่ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าว และสิทธิหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้าประกันในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดด้วย

(๕) กำหนดให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ด้วย รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๗)

เนื่องจากหนี้ประธานอันเกิดจากสัญญา เช่น สัญญากู้ กับสัญญาค้าประกันหนี้เงินกู้เป็นสัญญาที่ทำขึ้นแยกต่างหากจากกัน และหลายกรณีที่เจ้าหนี้ได้ลดจำนวนหนี้เงินกู้ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายที่มีการค้าประกันนั้น แต่ไม่มี

การแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้ค้าประกันไม่สามารถปลดเปลื้องหนี้ของลูกหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ได้ลดลงนั้น ซึ่งสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน นอกจากนี้ โดยที่หลักการในมาตรานี้เป็นเรื่องสำคัญ จึงกำหนดให้การตกลงที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ

(๖) กำหนดให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอน และเจ้านี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้าประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ในขั้นต่อไป แม้ว่าเจ้านี้ยอมผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

โดยหลักแล้วการผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้นี้ย่อมทำให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ว่าผู้ค้าประกันได้ให้ความยินยอมกับการผ่อนเวลานั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ค้าประกันมีสิทธิที่จะเลือกว่าตนจะยอมเป็นประกันในหนี้ในขั้นต่อไปหรือไม่หากมีการผ่อนเวลาชำระหนี้แต่ในทางปฏิบัติเจ้านี้ยังมีความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ อาจกำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดมากเกินไปเกินควรอันไม่เป็นธรรมต่อผู้ค้าประกัน โดยการที่เจ้านี้ยกหนดในสัญญาในลักษณะที่ให้ผู้ค้าประกันยินยอมล่วงหน้ากับการตกลงผ่อนเวลาชำระหนี้ระหว่างเจ้านี้กับลูกหนี้ซึ่งเป็นการผูกให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดในหนี้ในขั้นต่อไปแล้วจะมีการผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก็ตาม ซึ่งข้อตกลงเช่นนี้ทำให้ผู้ค้าประกันต้องรับภาระในการค้าประกันเกินสมควร ข้อตกลงดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ค้าประกันซึ่งหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขใหม่กำหนดให้ข้อตกลงดังกล่าวเป็นโมฆะ

(๗) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากที่กฎหมายกำหนดมีผลเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๙)

โดยที่ศาลฎีกาได้เคยวางบรรทัดฐานในคำพิพากษาฎีกาที่ ๘๒๖๐/๒๕๕๐ ว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำนองนั้นไม่ใช่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด คู่สัญญาสามารถตกลงเป็นอย่างอื่นได้ ทำให้ที่ผ่านมาเจ้านี้ยังมักใช้ความได้เปรียบทางเศรษฐกิจของตนกำหนดข้อยกเว้นหลักกฎหมายจำนองไว้ในสัญญาจำนองซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้จำนอง และโดยที่กระบวนการบังคับจำนองตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒๘ มาตรา ๗๒๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นเรื่องสำคัญที่คู่สัญญาไม่สามารถตกลงให้แตกต่างจากที่กำหนดได้

(๘) กำหนดให้นำมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

เนื่องจากถ้อยคำของมาตรา ๗๒๗ ของกฎหมายปัจจุบันกำหนดเฉพาะแต่กรณีบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ดังนั้น หากเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนจำนองทรัพย์สินแล้ว จะมีผลทำให้บทบัญญัติมาตรา ๗๒๗ ซึ่งรวมถึงมาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ ไม่สามารถบังคับได้ รวมถึงในกรณีที่เจ้านี้ได้กระทำการใด ๆ อันมีผลให้จำนวนหนี้ที่มีการจำนอง ผู้จำนองเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระในกรณีนี้จะไม่ได้รับประโยชน์จากการลดหนี้ดังกล่าว ซึ่งสร้างความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้จำนอง

(๙) กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด รวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ เว้นแต่ในกรณีการจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล ซึ่งมีใช้บริษัทมหาชน

จำกัด และในกรณีนั้นมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้าของหุ้น
ที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๑๑)

ในทางปฏิบัตินั้น เมื่อเจ้าหนี้บังคับจำนองเอาทรัพย์สินที่จำนองแล้วแต่ได้ราคา
ทรัพย์สินไม่คุ้มกับหนี้ที่ลูกหนี้ค้างชำระอยู่ เจ้าหนี้นักอาศัยความได้เปรียบในฐานะเจ้าหนี้บังคับ
ผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ ให้ต้องรับผิดชอบลูกหนี้สำหรับจำนวนหนี้
ที่เหลืออยู่ ทำให้ผู้จำนองนั้นต้องแบกรับภาระเกินกว่าความรับผิดชอบที่แท้จริงของตน หรือในบางกรณี
เจ้าหนี้อาจกำหนดในสัญญาจำนองให้ผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ รับผิดชอบในหนี้
อย่างผู้ค้ำประกันอีกสถานะหนึ่งด้วย ซึ่งในขณะที่ทำสัญญา ผู้จำนองไม่ทราบว่าคุณมีฐานะเป็น
ผู้ค้ำประกัน ซึ่งกรณีดังกล่าวย่อมไม่เป็นธรรมต่อผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ
ดังนั้น จึงควรกำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองประกันหนี้ที่บุคคลอื่นต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เกิน
ราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุดรับผิดชอบเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม
แก่ผู้จำนองดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กรณีดังกล่าวจะไม่ใช้กับการจำนองเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล
ซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด และในกรณีนั้นมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละ
ยี่สิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สิน

(๑๐) กำหนดขั้นตอนในการบังคับจำนองของผู้รับจำนองให้ชัดเจนขึ้น รวมถึง
ให้ความคุ้มครองผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีผู้รับจำนอง
ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

โดยที่มาตรา ๗๒๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กำหนดแต่เพียงให้ผู้รับจำนอง
ต้องมีหนังสือแจ้งไปยังลูกหนี้ให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรก่อนการฟ้องศาลบังคับจำนอง
โดยไม่ได้ระบุให้ต้องแจ้งผู้จำนองด้วยแต่อย่างใด ทางปฏิบัติจึงเกิดปัญหาว่าผู้จำนองไม่ทราบถึง
การเรียกให้ชำระหนี้ ประกอบกับมาตรา ๗๒๘ มิได้กำหนดกรอบเวลาที่ผู้รับจำนองจะมีหนังสือ
เรียกให้ชำระหนี้ไว้อีกด้วย ผู้รับจำนองจึงอาจเลือกไม่ดำเนินการบอกกล่าวเพื่อประโยชน์จากการได้รับ
ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น จึงควรบัญญัติให้มีการบอกกล่าวไปยังผู้จำนอง และระบุระยะเวลาในการบอกกล่าว
และระยะเวลาในการชำระหนี้ รวมถึง บัญญัติผลกรณีที่ผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการตามเงื่อนไข
และระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

(๑๑) กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สิน
จำนองหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓)

โดยที่ถ้อยคำว่า “ทางแก้คดีบัญญัติไว้ในมาตราก่อนตามมาตรา ๗๒๙
ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ปัจจุบันหมายถึงการขายทอดตลาดตามมาตรา ๗๒๘ ซึ่งอาจ
ทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๗๒๘ ทั้งหมด ประกอบกับถ้อยคำใน (๒) “ราคา
ทรัพย์สินนั้นท่วมจำนวนเงินอันค้างชำระ” ไม่อาจสื่อความหมายที่ชัดเจนได้ว่าราคาทรัพย์สินที่ท่วม
จำนวนเงินอันค้างชำระนั้นเป็นสัดส่วนเท่าใด รวมทั้งตัด (๓) ออกเพื่อให้สามารถใช้ในทางปฏิบัติ
ได้มากขึ้น นอกจากนี้ ควรลดระยะเวลาที่ผู้รับจำนองจะฟ้องต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุด
ในกรณีที่ลูกหนี้ขาดส่งดอกเบี้ยจากห้าปี ตาม (๑) ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นานเกินสมควรและเป็นภาระแก่
ผู้รับจำนอง มาเป็นสองปี

(๑๒) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จ้างงอในการแจ้งต่อผู้รับจ้างงอเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างงอโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (ร่างมาตรา ๑๔)

เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในปัจจุบันมิได้มีบทบัญญัติให้ผู้จ้างงอสามารถขอให้มีการบังคับจ้างงอได้ จึงเกิดปัญหาว่าผู้รับจ้างงอเลือกที่จะไม่ยอมดำเนินการบังคับจ้างงอเมื่อมีเหตุบังคับจ้างงอ โดยหวังจะได้รับดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น จนเกินกว่ามูลค่าทรัพย์สินจ้างงออันเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้จ้างงอ จึงควรกำหนดให้ผู้จ้างงอมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจ้างงอเพื่อให้ผู้รับจ้างงอเลือกดำเนินการขายทอดตลาดได้ และในกรณีที่ผู้รับจ้างงอไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด ผู้จ้างงอควรที่จะพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระคดีพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้ด้วย

(๑๓) แก้ไขระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างงอเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๕)

เมื่อมีการแก้ไขระยะเวลาที่ผู้รับจ้างงอต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวตามมาตรา ๗๒๘ จึงจำเป็นต้องแก้ไขระยะเวลาการบอกกล่าวการบังคับจ้างงอเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างงอตามมาตรา ๗๓๕ ให้สอดคล้องกันด้วย

(๑๔) แก้ไขระยะเวลาในการไถ่ถอนจ้างงอของผู้รับโอนให้มีความสอดคล้องกันกับระยะเวลาในการบอกกล่าวบังคับจ้างงอของเจ้าหนี้มายังผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งมีจ้างงอ (ร่างมาตรา ๑๖)

เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการบอกกล่าวภายในหกสิบวันตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๗๓๕

(๑๕) กำหนดเพิ่มเติมเหตุระงับจ้างงอ ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจ้างงอตามมาตรา ๗๒๙/๑ (ร่างมาตรา ๑๗)

โดยที่มีการกำหนดเพิ่มเติมกรณีผู้รับจ้างงอขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๙/๑ จึงควรเพิ่มเหตุระงับจ้างงอดังกล่าวไว้ในมาตรา ๗๔๔ ด้วย

(๑๖) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑ มาตรา ๖๘๑/๑ มาตรา ๖๘๕/๑ มาตรา ๗๑๔/๑ โดยกำหนดให้บทบัญญัติของกฎหมายใหม่ไม่กระทบกระเทือนถึงข้อตกลงในสัญญา สิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นก่อนวันที่กฎหมายใหม่ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

(๑๗) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากกระบวนการบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อมีการผิดนัดขึ้น หลังจากกฎหมายใหม่ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๙)

(๑๘) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้ผู้ค้าประกันได้ประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ ภายหลังจากกฎหมายใหม่ใช้บังคับอันมีผลเป็นการลดหนี้ให้ลูกหนี้ตามมาตรา ๖๙๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๒๐)

(๑๙) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อประโยชน์ในการใช้บังคับมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ กับกรณีบุคคลหลายคนจ้างงอทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๒๑)

(๒๐) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับหลักการสำคัญที่ว่าผู้จ้างงอไม่ควรต้องรับผิดชอบเกินราคาทรัพย์สินที่จ้างงอหรือไม่ควรจะต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้าประกัน ดังนั้น จึงได้กำหนดให้มาตรา ๗๒๗/๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมีผลใช้ย้อนหลังกับข้อตกลงในสัญญาจ้างงอที่ทำขึ้นก่อนกฎหมายใหม่ใช้บังคับ อันมีผลให้ผู้จ้างงอต้องรับผิดชอบเกินราคาทรัพย์สินที่จ้างงอในเวลาที่บังคับจ้างงอหรือเอาทรัพย์สินจ้างงอหลุดหรือให้ผู้จ้างงอต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๒๑) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้ลูกหนี้และผู้จ้างองได้รับประโยชน์จากการบอกกล่าว และกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนของเจ้าหนี้ตามมาตรา ๗๒๘ รวมถึงระยะเวลาบอกกล่าวแก่ผู้รับโอน ตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อผู้รับจ้างองจะบังคับจ้างอง ภายหลังจากกฎหมายใหม่ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๓)

(๒๒) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างองได้รับประโยชน์จาก ระยะเวลาไถ่ถอนที่เพิ่มขึ้นตามบทบัญญัติของกฎหมายใหม่ (ร่างมาตรา ๒๔)

(๒๓) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการ เนื่องจากกฎหมาย ใหม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด (ร่างมาตรา ๒๕)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๘/๒๕๕๖

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. ความเป็นมา

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าประกัน และจำนอง เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

แก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าประกันและจำนอง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปให้มากยิ่งขึ้น

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าประกันและจำนอง จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เปิดช่องให้เจ้าหนี้ใช้อำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครองไว้ ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนอง ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุมติวัตถุประสงค์ของภารกิจ

แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่สร้างความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน
ไม่มี

๔.๖ เหตุผลที่แสดงว่ามาตรการที่กำหนดจะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้
เมื่อมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้แล้ว ผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างซึ่ง
ประชาชนทั่วไปจะได้รับความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

๕. ผู้ทำภารกิจ

หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์

๖. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

๖.๑ เหตุผลในการตรากฎหมาย

เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับ
ค้ำประกันและจำนอง ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรม
แก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้างเนื่องจากกฎหมายบางฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีปัญหาในการบังคับใช้
จึงสมควรปรับปรุงโดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๖.๒ การใช้บังคับของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ใช้บังคับกับทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรและมีผลนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

บทบัญญัติของกฎหมายเดิมจะถูกแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม
มากยิ่งขึ้น

๗. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๗.๑ มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่
ไม่มี

๗.๒ เหตุผลที่ไม่สมควรยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายอื่นที่มีอยู่เดิม
ไม่มี

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๘.๑ ผู้ซึ่งถูกกระทบโดยกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันและผู้จ้าง ตามกฎหมายฉบับนี้

๘.๒ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับใช้

กำหนดสิทธิและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ลูกหนี้ ผู้ค้าประกัน และผู้จำนองให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันหรือการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อคุ้มครองผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองมิให้ต้องรับผิดชอบสมควร

๘.๓ สิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัด

ไม่มี

๘.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ผู้ค้าประกันและผู้จำนองได้รับการคุ้มครองตามสมควร

๘.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๘.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ไม่ได้สร้างภาระแก่งบประมาณเพิ่มขึ้น รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน และไม่มี การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้เพิ่มบทบัญญัติให้การคุ้มครองแก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนองตามสมควรโดยไม่ได้กำหนดภาระเพิ่มเติมแก่ประชาชนทั่วไป จึงมีความคุ้มค่าที่จะดำเนินการ

๙. ความพร้อมของรัฐ

๙.๑ ความพร้อมของรัฐ

(๑) กำลังคนและอุปกรณ์หลักที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่มี

(๒) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องมี

ไม่มี

(๓) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่มี

๙.๒ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๑๐. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

ไม่มี เนื่องจากไม่มีหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๑๑. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

ไม่มี เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เป็นหลักเกณฑ์กลาง

๑๒. มาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

ไม่มี เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการตราอนุบัญญัติเพื่อรองรับการใช้มาตรการตามกฎหมายแต่อย่างใด

๑๓. การรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ และ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายเข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย (๑) ผู้แทนกลุ่มเจ้าหน้าที่ ได้แก่ สถาบันการเงิน และสมาคมธนาคารไทย (๒) ผู้แทนกลุ่มลูกหนี้ (ลูกหนี้ ผู้ค้าประกัน และผู้จ้างงาน) ได้แก่ ศูนย์ประสานงานลูกหนี้แห่งชาติ (๓) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๔) องค์กรอิสระ ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชน และ (๖) ภาคเอกชนอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย และสหภาพนายควม รวมทั้งได้เผยแพร่ร่างกฎหมายผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานฯ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคคลทั่วไปด้วย โดยได้นำความคิดเห็นและข้อสังเกตที่ได้รับจากการสัมมนาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างกฎหมายด้วยแล้ว

สรุปประเด็นความเห็นและข้อสังเกตจากการสัมมนาฯ รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขบทบัญญัติว่าด้วยหนี้ คำประกัน และจำนอง)

วันศุกร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมสุรเกียรติ์ เสถียรไทย ชั้น ๔ อาคารเทพทวารวดี

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อสังเกตในหลักการของการแก้ไข พ.พ.พ. (บทบัญญัติว่าด้วยหนี้ คำประกัน และจำนอง)

(๑) เนื่องจากในปัจจุบัน ระบบกฎหมายไทยยังมิได้มีการแยกกฎหมายพาณิชย์ ออกจากกฎหมายแพ่ง ในกรณีการแก้ไขกฎหมายคำประกัน และจำนองที่มุ่งคุ้มครองบุคคลในแง่ ความสัมพันธ์ทางแพ่งนั้น อาจช่วยลดความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้คำประกันที่เป็นปัจเจกบุคคลได้ ระดับหนึ่ง แต่ขณะเดียวกันอาจสร้างปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนเป็นการจำกัดเสรีภาพในแง่ ความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบธุรกิจได้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงในปัจจุบัน ของการคำประกันหรือการจำนอง ส่วนใหญ่จะเป็นธุรกรรมในเชิงพาณิชย์ และกรณีของหนี้ที่เป็น ปัญหาที่มีจำนวนน้อยมาก

(๒) ในปัจจุบัน ระบบกฎหมายว่าด้วยการจำนำสิทธิของไทยยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถนำสิทธิต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญามาใช้เป็น หลักประกันต่อเจ้าหนี้ได้ เนื่องจากเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง ทำให้ขาดเครื่องมือหรือกลไก หากมี การผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักประกันในลักษณะดังกล่าวก็อาจลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้

(๓) ควรพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๗๓๓ ซึ่งเป็นเรื่องการบังคับจำนองแล้ว บังคับชำระหนี้ได้ไม่ครบ โดยกำหนดให้ข้อตกลงที่แตกต่างจากบทบัญญัติของกฎหมายเป็นโมฆะ เนื่องจากขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และควรพิจารณาแก้ไขมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๑) กรณีอายุความสะดุดหยุดลงเมื่อลูกหนี้รับสภาพหนี้ ซึ่งมีผลให้ผู้คำประกันยังคงต้อง ผูกพันในหนี้ดังกล่าวอยู่ต่อไปด้วย แม้ว่าผู้คำประกันจะไม่ทราบถึงข้อเท็จจริงของการรับสภาพหนี้ของ ลูกหนี้ก็ตาม

นอกจากนี้ ควรพิจารณาครอบคลุมไปถึงบทบัญญัติว่าด้วยการเช่าซื้อด้วย

(๔) ในการแก้ไขบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นี้ ควรนำ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม กฎหมายล้มละลายมาประกอบการพิจารณาด้วย

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๓

ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/ ๑๕๐๖๙

(๑)



๐๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 4700
วันที่..... 18 ส.ค. 2557
เวลา..... 09.42 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๑๐ ฉบับ

ด้วยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๑๐ ฉบับ ตามบัญชีรายชื่อที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงได้ใช้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๑๐ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๑๐ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๕. กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๗ / ๕๗ วันที่ ๑๘/๘/๕๗
เวลา ๑๐.๕๑ กัง พรจ.
ตำแหน่งการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๗๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๑๖๐ (Desktop/กษ./ทสท)

บัญชีรายชื่อร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการถวายความปลอดภัย พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๙. ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข ต้องกำหนดรายละเอียดของหนี้และขอบเขตความรับผิดของผู้ค้ำประกัน รวมทั้งจำกัดความรับผิดของผู้ค้ำประกันไว้เฉพาะหนี้ตามสัญญานั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑)

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๑/๑)

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันหรือการจำนองที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อคุ้มครองผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองมิให้ต้องรับผิดเกินสมควรเป็นโมฆะ (เพิ่มเติมมาตรา ๖๘๕/๑ และมาตรา ๗๑๔/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัด และกำหนดผลในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่บอกกล่าว รวมถึงให้สิทธิแก่ผู้ค้ำประกันในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้ำประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันเป็นโมฆะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙๑)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอนและเจ้าหนี้นียอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้ำประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ขึ้นต่อไป แม้ว่าเจ้าหนี้จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗)

(๘) กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นไม่ต้องรับผิดเกินราคาทรัพย์สินที่จำนองเมื่อมีการบังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด รวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ ยกเว้นกรณีการจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๗/๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนในการบังคับจำนองของผู้รับจำนองให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘)

(๔)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจ้างจะฟ้องคดีต่อศาล เพื่อเรียกเอาทรัพย์สินของหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙)

(๑๑) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จ้างในการแจ้งต่อผู้รับจ้างเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (เพิ่มเติมมาตรา ๗๒๙/๑)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาในการไถ่ถอนจ้างของผู้รับโอน ให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการบอกกล่าวการบังคับจ้างของผู้รับจ้างมายังผู้รับโอน ตามมาตรา ๗๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓๗)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับจ้าง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ซึ่งจ้างตามมาตรา ๗๒๙/๑ ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔๔)

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้างซึ่งมีใช้ลูกหนี้ ชั้ันต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพ ให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลง อันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือให้ค้าประกัน หรือผู้จ้างต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างซึ่งเป็น ประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้อง ล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้าประกันและผู้จ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๕)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๑ อันคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์
หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนีนั้นอาจเป็นผลได้จริง
ก็ประกันได้ แต่ต้องระบุดูประสงค์ในการก่อก่อนที่คำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงิน
สูงสุดที่คำประกัน และระยะเวลาในการก่อก่อนที่จะคำประกัน เว้นแต่ในกรณีคำประกันหนีตามสัญญา
บัญชีเดินสะพัด หรือตามสัญญาเพื่อการออกเล็ดเตอร์ออฟเครดิตหรือสัญญาที่ก่อก่อนหนีเวียน
ต่อเนื่องกันในลักษณะอื่นทำนองเดียวกัน จะไม่ระบุระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

สัญญาคำประกันต้องระบุหนีหรือสัญญาที่คำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้คำประกัน
ย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนีหรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หนีอันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็น
ผู้ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้คำประกันรู้เหตุสำคัญผิด
หรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๕/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไปของลักษณะ ๑๑ คำประกัน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๔ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้าประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหนี้มีได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้หรือผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้าประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมิได้ การชำระหนี้ของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๘๓ นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๘๓”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๑ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้าประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นแล้วก็ดี ให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้าประกัน

ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐๐ ถ้าคำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน และ เจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันยอมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้ำประกัน จะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอม ให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๑๔/๑ ของหมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๒ จำนวน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๑๔/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๘ มาตรา ๗๒๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๗ มาตรา ๗๐๐ และ มาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อื่นบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ ของผู้รับจำนองและผู้จำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนวน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๗/๑ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตน ไว้เพื่อประกันหนี้อื่นบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้้นั้นเกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลา ที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด

ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จำนองรับผิดเกินที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จำนอง รับผิดอย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจำนอง หรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก

ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับในกรณีที่นิติบุคคลซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด เป็นลูกหนี้และผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้าของหุ้น ที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้น เป็นผู้จำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคลนั้น และผู้จำนองได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้เป็นสัญญาต่างหาก”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าว ไปยังลูกหนี้ก่อนทำให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้

ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจ้างจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจ้างและให้ขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จ้างซึ่งจ้างทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระ ผู้รับจ้างต้องส่งสำเนาหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จ้างทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจ้างมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนั้น ให้ผู้จ้างเช่นว่านั้นหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันดังกล่าว”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๕ ในการบังคับจ้างตามมาตรา ๗๒๕ ถ้าไม่มีการจ้างรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้รับจ้างจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจ้างหลุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้แทนการขายทอดตลาดก็ได้

(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงสองปี และ

(๒) ผู้รับจ้างแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าหรือใกล้เคียงกับจำนวนเงินอันค้างชำระ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๔ การบังคับจ้างของลักษณะ ๑๒ จ้างของ ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๗/๑ เวลาใด ๆ หลังจากที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจ้างรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้จ้างมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจ้างเพื่อให้ผู้รับจ้างดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจ้างต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่าหนังสือแจ้งของผู้จ้างเป็นหนังสือยินยอมให้ขายทอดตลาด

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จ้างพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อผู้รับจ้างขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างได้เงินสุทธิจำนวนเท่าใด ผู้รับจ้างต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณ์ให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จ้างหรือแก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓๓ และในกรณีที่ผู้จ้างเป็นบุคคลซึ่งจ้างทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ผู้จ้างย่อมรับผิดเพียงเท่าที่มาตรา ๗๒๗/๑ กำหนดไว้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สิน ซึ่งจำนอง ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า หกสิบวันก่อน จึงจะบังคับจำนองได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะได้ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำนอง ผู้รับโอนต้องได้ถอนจำนองภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป

(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ

(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ

(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น

(๔) เมื่อถอนจำนอง

(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับ จำนองหรือถอนจำนอง หรือเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๗/๑

(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด”

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพัน อันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ ในมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจำนองที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับข้อตกลงใด ๆ อันมีผลให้ผู้จ้างต้องรับผิดชอบราคาทรัพย์สินที่จ้างในเวลาที่ยังค้างจ้างหรือเอาทรัพย์สินจ้างหลุด หรือให้ผู้จ้างต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้าประกัน ที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๓ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจ้างงานที่ทำขึ้น นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๔ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ได้รับโอนต้องการไถ่ถอนจ้างเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจ้างตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่..) พ.ศ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับค้ำประกัน และจำนอง ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนองซึ่งมีลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่า เจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการกเว้นสิทธิของผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติให้ความคุ้มครองไว้ หรือให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองต้องรับผิดชอบเหมือนเป็นลูกหนี้ชั้นต้น นอกจากนั้น เจ้าหนี้จำนวนมากเลือกที่จะฟ้องผู้ค้ำประกัน หรือผู้จำนองแทนการฟ้องลูกหนี้ชั้นต้น โดยตรง กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดขอบเขตความรับผิดของผู้ค้ำประกันในกรณีหนี้ในอนาคตหรือหนี้ที่มีเงื่อนไขให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๓)

(๒) กำหนดให้ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (มาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๔ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙) มีผลเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๕)

(๔) กำหนดหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันเมื่อลูกหนี้ผิดนัด และผลกรณีเจ้าหนี้มิได้บอกกล่าว (ร่างมาตรา ๖)

(๕) กำหนดให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหน้าที่กระทำการใดๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ด้วย รวมทั้งกำหนดให้ข้อตกลงที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๗)

(๖) กำหนดให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้อันมีกำหนดเวลาแน่นอน และเจ้าหน้าที่ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ และห้ามกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าให้ผู้ค้าประกันยินยอมที่จะเป็นประกันหนี้ต่อไป แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

(๗) กำหนดให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากที่กฎหมายกำหนด มีผลเป็นโมฆะ (ร่างมาตรา ๙)

(๘) กำหนดให้นำมาตรา ๖๕๑ มาตรา ๖๕๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

(๙) กำหนดให้ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่ยังค้างจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด รวมถึงให้ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นโมฆะ เว้นแต่ในกรณีการจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของนิติบุคคล ซึ่งมีไชบริษัทมหาชนจำกัด และในกรณีนั้นมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้จำนองทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๑๑)

(๑๐) กำหนดขั้นตอนในการบังคับจำนองของผู้รับจำนองให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงให้ความคุ้มครองผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของผู้อื่นจากกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

(๑๑) กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขที่ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดแทนการขายทอดตลาดให้ชัดเจนขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓)

(๑๒) กำหนดให้สิทธิแก่ผู้จำนองในการแจ้งต่อผู้รับจำนองเพื่อให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล (ร่างมาตรา ๑๔)

(๑๓) แก้ไขระยะเวลาในการบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๕)

(๑๔) แก้ไขระยะเวลาในการไถ่ถอนจำนองของผู้รับโอนให้มีความสอดคล้องกันกับระยะเวลาในการบอกกล่าวบังคับจำนองของเจ้าหน้าที่มายังผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งมีจำนอง (ร่างมาตรา ๑๖)

(๑๕) กำหนดเพิ่มเติมเหตุระงับจำนอง ให้รวมถึงการขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๒๘/๑ (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑๖) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับ สิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิด ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่กฎหมายใหม่ใช้บังคับ เว้นแต่บทบัญญัติของกฎหมายใหม่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๑๘ ถึงร่างมาตรา ๒๔)

(๑๗) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการ (ร่างมาตรา ๒๕)

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ กฎหมายนี้ให้เรียกว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒ ให้ใช้ประมวลกฎหมายนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๔๖๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ใช้ประมวลกฎหมายนี้สืบไป ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายนี้หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งประมวลกฎหมายนี้

บรรพ ๑

หลักทั่วไป

ลักษณะ ๑

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา ๔ กฎหมายนั้น ต้องใช้ในบรรดากรณีซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติใด ๆ แห่งกฎหมายตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้น ๆ

เมื่อไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับคดีได้ ให้วินิจฉัยคดีนั้นตามจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น ถ้าไม่มีจารีตประเพณีเช่นนั้น ให้วินิจฉัยคดีอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง และถ้าบทกฎหมายเช่นนั้นไม่มีด้วย ให้วินิจฉัยตามหลักกฎหมายทั่วไป

มาตรา ๕ ในการใช้สิทธิแห่งตนก็ดี ในการชำระหนี้ก็ดี บุคคลทุกคนต้องกระทำโดยสุจริต

มาตรา ๖ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลทุกคนกระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๗ ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

มาตรา ๘ คำว่า “เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้

นี้ เป็นข้อความยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดของเจ้าสำนักไซร์ ท่านว่าความนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่คนเดินทางหรือแขกอาศัยจะได้ตกลงด้วยชัดแจ้งในการยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดตั้งแต่วันนั้น

มาตรา ๖๗๘ ในข้อความรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อทรัพย์สินของคนเดินทางหรือของแขกอาศัยสูญหายหรือบุบสลายนั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลาหกเดือนนับแต่วันที่คนเดินทางหรือแขกอาศัยออกไปจากสถานที่นั้น

มาตรา ๖๗๙ เจ้าสำนักชอบที่จะยึดหน่วงเครื่องเดินทางหรือทรัพย์สินอย่างอื่นของคนเดินทางหรือแขกอาศัยอันเอาไว้ในโรงแรม โฮเต็ล หรือสถานที่เช่นนั้นได้จนกว่าจะได้รับใช้เงินบรรดาที่ค้างชำระแก่ตน เพื่อการพักอาศัยและการอื่น ๆ อันได้ทำให้แก่คนเดินทางหรือแขกอาศัยตามที่เขาพึงต้องการนั้น รวมทั้งการชดใช้เงินทั้งหลายที่ได้ออกแทนไปด้วย

เจ้าสำนักจะเอาทรัพย์สินที่ได้ยึดหน่วงไว้เช่นนั้นออกขายทอดตลาดแล้วหักเอาเงินใช้จำนวนที่ค้างชำระแก่ตนรวมทั้งค่าค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดนั้นจากเงินที่ขายทรัพย์สินนั้นก็ได้ แต่ท่านมิให้เจ้าสำนักใช้สิทธิตั้งวันนี้ จนเมื่อ

(๑) ทรัพย์สินนั้นตกอยู่แก่ตนเป็นเวลานานถึงหกสัปดาห์ยังมิได้รับชำระหนี้สินและ

(๒) อย่างน้อยเดือนหนึ่งก่อนวันขายทอดตลาด ตนได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่นฉบับหนึ่งแจ้งความจำนงที่จะขายทรัพย์สิน บอกลักษณะแห่งทรัพย์สินที่จะขายโดยย่อ กับถ้ารู้ชื่อเจ้าของ ก็บอกด้วย

เมื่อขายทอดตลาดหักใช้หนี้ดังกล่าวแล้ว มีเงินเหลืออยู่อีกเท่าใดต้องคืนให้แก่เจ้าของ หรือฝากไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์สินตามบทบัญญัติในมาตรา ๓๓๑ และ ๓๓๓

ลักษณะ ๑๑

ค้ำประกัน

หมวด ๑

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา ๖๘๐ อันว่าค้ำประกันนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ค้ำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

อนึ่ง สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

มาตรา ๖๘๑ อันค้ำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์
หนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข จะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนั้นนั้นอาจเป็นผลได้จริง ก็ประกันได้

หนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้น ก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้

ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน

มาตรา ๖๘๒ ท่านว่าบุคคลจะยอมเข้าเป็นผู้รับเรื้อน คือเป็นประกันของผู้ค้าประกันอีกชั้นหนึ่ง ก็เป็นได้

ถ้าบุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้าประกันในหนี้รายเดียวกันไซ้ท่านว่าผู้ค้าประกันเหล่านั้นมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับค้าประกันรวมกัน

มาตรา ๖๘๓ อันค้าประกันอย่างไม่มีจำกัดนั้นย่อมคุ้มถึงดอกเบียและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นด้วย

มาตรา ๖๘๔ ผู้ค้าประกันย่อมรับผิดชอบเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความซึ่งลูกหนี้จะต้องใช้ให้แก่เจ้าหนี้ แต่ถ้าโจทก์ฟ้องคดีโดยมิได้เรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนไซ้ ท่านว่าผู้ค้าประกันหาต้องรับผิดชอบเพื่อใช้ค่าฤชาธรรมเนียมเช่นนั้นไม่

มาตรา ๖๘๕ ถ้าเมื่อบังคับตามสัญญาการค้าประกันนั้น ผู้ค้าประกันไม่ชำระหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้ รวมทั้งดอกเบีย ค่าสินไหมทดแทน และอุปกรณ์ด้วยไซ้ หนี้ยังเหลืออยู่เท่าใด ท่านว่าลูกหนี้ยังคงรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ในส่วนที่เหลือนั้น

หมวด ๒ ผลก่อนชำระหนี้

มาตรา ๖๘๖ ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น

มาตรา ๖๘๗ ผู้ค้าประกันไม่จำเป็นต้องชำระหนี้ก่อนถึงเวลาที่กำหนดที่จะชำระ แม้ถึงว่าลูกหนี้จะไม่อาจถือเอาซึ่งประโยชน์แห่งเงื่อนไขเริ่มต้นหรือเวลาสุดสิ้นได้ต่อไปแล้ว

มาตรา ๖๘๘ เมื่อเจ้าหนี้ทวงให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ ผู้ค้าประกันจะขอให้เรียกลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้ เว้นแต่ลูกหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียแล้ว หรือไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ไปอยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต

มาตรา ๖๘๙ ถึงแม้จะได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวมาในมาตราก่อนนั้นแล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้าประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้มีทางที่จะชำระหนี้ได้ และการที่จะบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ นั้นจะไม่เป็นการยากไซ้ ท่านว่าเจ้าหนี้จะต้องบังคับการชำระหนี้รายนั้นเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน

มาตรา ๖๙๐ ถ้าเจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกันไซ้ เมื่อผู้ค้าประกัน

ร้องขอ ท่านว่าเจ้าหนี้จะต้องให้ชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินซึ่งเป็นประกันนั้นก่อน

มาตรา ๖๕๑ ถ้าผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกันกับลูกหนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมไม่มีสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๖๔๘, ๖๔๙ และ ๖๕๐

มาตรา ๖๕๒ อายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้นั้น ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันด้วย

หมวด ๓

ผลภายหลังชำระหนี้

มาตรา ๖๕๓ ผู้ค้ำประกันซึ่งได้ชำระหนี้แล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้เพื่อต้นเงินกับดอกเบี้ยและการที่ต้องสูญหายหรือเสียหายไปอย่างไร ๆ เพราะการค้ำประกันนั้น หนึ่ง ผู้ค้ำประกันย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บรรดามีเหนือลูกหนี้ด้วย

มาตรา ๖๕๔ นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้ำประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย

มาตรา ๖๕๕ ผู้ค้ำประกันซึ่งละเลยไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ นั้นท่านว่าย่อมสิ้นสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาแก่ลูกหนี้เพียงเท่าที่ไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้ว่ามิใช่ข้อต่อสู้เช่นนั้น และที่ไม่รู้นั้นมิได้เป็นเพราะความผิดของตนด้วย

มาตรา ๖๕๖ ผู้ค้ำประกันไม่มีสิทธิจะไล่เบี้ยเอาแก่ลูกหนี้ได้ ถ้าว่าตนได้ชำระหนี้แทนไปโดยมิได้บอกลูกหนี้ และลูกหนี้ยังมีความมาชำระหนี้ซ้ำอีก

ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ค้ำประกันก็ได้แต่เพียงจะฟ้องเจ้าหนี้เพื่อคืนลาภมิควรได้เท่านั้น

มาตรา ๖๕๗ ถ้าเพราะการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของเจ้าหนี้เอง เป็นเหตุให้ผู้ค้ำประกันไม่อาจเข้ารับช่วงได้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในสิทธิที่ดี จ้างองก็ดี จ้างนำก็ดี และบุริมสิทธิอันได้ให้ไว้แก่เจ้าหนี้แต่ก่อนหรือในขณะที่ทำสัญญาค้ำประกันเพื่อชำระหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดเพียงเท่าที่ตนต้องเสียหายเพราะการนั้น

หมวด ๔

ความระงับสิ้นไปแห่งการค้ำประกัน

มาตรา ๖๕๘ อันผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดในขณะเมื่อหนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไปไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ

มาตรา ๖๕๙ การค้าประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีจำกัดเวลาเป็นคุณแก่เจ้านั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันอาจเลิกเสียเพื่อคราวอันเป็นอนาคตได้ โดยบอกกล่าวความประสงค์นั้นแก่เจ้านี้

ในกรณีเช่นนี้ ท่านว่าผู้ค้าประกันไม่ต้องรับผิดชอบในกิจการที่ลูกหนี้กระทำลงภายหลังค้าบอกกล่าวนั้นได้ไปถึงเจ้านี้

มาตรา ๗๐๐ ถ้าค้าประกันหนี้อันจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน และเจ้านี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไซ้ ท่านว่าผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

แต่ถ้าผู้ค้าประกันได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลา ท่านว่าผู้ค้าประกันหาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไม่

มาตรา ๗๐๑ ผู้ค้าประกันจะขอชำระหนี้แก่เจ้านี้ตั้งแต่เมื่อถึงกำหนดชำระก็ได้ ถ้าเจ้านี้ไม่ยอมรับชำระหนี้ ผู้ค้าประกันก็เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

ลักษณะ ๑๒

จำนอง

หมวด ๑

บทเปิดเสร็จทั่วไป

มาตรา ๗๐๒ อันว่าจำนองนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าผู้จำนองเอาทรัพย์สินตราไว้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับจำนอง เป็นประกันการชำระหนี้ โดยไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับจำนอง

ผู้รับจำนองชอบที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองก่อนเจ้านี้สามัญมิพักต้องพิจารณาว่ากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะได้โอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือหาไม่

มาตรา ๗๐๓ อันอสังหาริมทรัพย์นั้นอาจจำนองได้ไม่ว่าประเภทใด ๆ

สังหาริมทรัพย์อันจะกล่าวต่อไปนี้ก็อาจจำนองได้ดุจกัน หากว่าได้จดทะเบียนไว้แล้ว ตามกฎหมาย คือ

(๑)^{๖๖} เรือมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป

(๒) แพ

(๓) สัตว์พาหนะ

(๔) สังหาริมทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งกฎหมายหากบัญญัติไว้ให้จดทะเบียนเฉพาะการ

^{๖๖} มาตรา ๗๐๓ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๗๐๔ สัญญาจ้างต้องระบุทรัพย์สินซึ่งจ้าง

มาตรา ๗๐๕ การจ้างทรัพย์สินนั้น นอกจากผู้เป็นเจ้าของในขณะนั้นแล้ว ท่านว่าใครอื่นจะจ้างหาได้ไม่

มาตรา ๗๐๖ บุคคลมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินแต่ภายในบังคับเงื่อนไขเช่นใดจะจ้างทรัพย์สินนั้นได้แต่ภายในบังคับเงื่อนไขเช่นนั้น

มาตรา ๗๐๗ บทบัญญัติมาตรา ๖๘๑ ว่าด้วยค้ำประกันนั้น ท่านให้ใช้ได้ในการจ้าง อนุโลมตามควร

มาตรา ๗๐๘ สัญญาจ้างนั้นต้องมีจำนวนเงินระบุไว้เป็นเงินไทยเป็นจำนวนแน่ตรงตัว หรือจำนวนขั้นสูงสุดที่ได้เอาทรัพย์สินจ้างนั้นตราไว้เป็นประกัน

มาตรา ๗๐๙ บุคคลคนหนึ่งจะจ้างทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ก็ให้ทำได้

มาตรา ๗๑๐ ทรัพย์สินหลายสิ่งมีเจ้าของคนเดียวหรือหลายคนจะจ้างเพื่อประกันการชำระหนี้แต่รายหนึ่งรายเดียว ท่านก็ให้ทำได้

และในการนี้คู่สัญญาจะตกลงกันดังต่อไปนี้ก็ได้ คือว่า

(๑) ให้ผู้รับจ้างใช้สิทธิบังคับเอาแก่ทรัพย์สินซึ่งจ้างตามลำดับอันระบุไว้

(๒) ให้ถือเอาทรัพย์สินแต่ละสิ่งเป็นประกันหนี้เฉพาะแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดที่ระบุไว้

มาตรา ๗๑๑ การที่จะตกลงกันไว้เสียแต่ก่อนเวลานี้ถึงกำหนดชำระเป็นข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งว่า ถ้าไม่ชำระหนี้ ให้ผู้รับจ้างเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจ้าง หรือว่าให้จัดการแก่ทรัพย์สินนั้นเป็นประการอื่นอย่างใดนอกจากตามบทบัญญัติทั้งหลายว่าด้วยการบังคับจ้างนั้นไซ้ ข้อตกลงเช่นนั้นท่านว่าไม่สมบูรณ์

มาตรา ๗๑๒ แม้ถึงว่ามีข้อสัญญาเป็นอย่างอื่นก็ตาม ทรัพย์สินซึ่งจ้างไว้แก่บุคคลคนหนึ่งนั้น ท่านว่าจะเอาไปจ้างแก่บุคคลอีกคนหนึ่งในระหว่างเวลาที่สัญญาก่อนยังมีอายุอยู่ก็ได้

มาตรา ๗๑๓ ถ้ามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญาจ้าง ท่านว่าผู้จ้างจะชำระหนี้จ้างจ้างเป็นงวด ๆ ก็ได้

มาตรา ๗๑๔ อันสัญญาจ้างนั้น ท่านว่าต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

สิทธิจำนองครอบเพียงใด

มาตรา ๗๑๕ ทรัพย์สินซึ่งจำนองย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) ดอกเบี้ย
- (๒) ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้
- (๓) ค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับจำนอง

มาตรา ๗๑๖ จำนองย่อมครอบไปถึงบรรดาทรัพย์สินซึ่งจำนองหมดทุกสิ่ง แม้จะได้ชำระหนี้แล้วบางส่วน

มาตรา ๗๑๗ แม้ว่าทรัพย์สินซึ่งจำนองจะแบ่งออกเป็นหลายส่วนก็ตาม ท่านว่าจำนองก็ยังคงครอบไปถึงส่วนเหล่านั้นหมดทุกส่วนด้วยกันอยู่นั่นเอง

ถึงกระนั้นก็ดี ถ้าผู้รับจำนองยินยอมด้วย ท่านว่าจะโอนทรัพย์สินส่วนหนึ่งส่วนใดไปปลอดจากจำนองก็ให้ทำได้ แต่ความยินยอมตั้งว่านี้หากมิได้จดทะเบียน ท่านว่าจะยกเอาขึ้นเป็นข้อต่อสู้แก่บุคคลภายนอกหาได้ไม่

มาตรา ๗๑๘ จำนองย่อมครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งปวงอันติดพันอยู่กับทรัพย์สินซึ่งจำนอง แต่ต้องอยู่ภายในบังคับซึ่งท่านจำกัดไว้ในสามมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๗๑๙ จำนองที่ดินไม่ครอบไปถึงเรือนโรงอันผู้จำนองปลูกสร้างลงในที่ดินภายหลังวันจำนอง เว้นแต่จะมีข้อความกล่าวไว้โดยเฉพาะในสัญญาว่าให้ครอบไปถึง

แต่กระนั้นก็ดี ผู้รับจำนองจะให้ขายเรือนโรงนั้นรวมไปกับที่ดินด้วยก็ได้ แต่ผู้รับจำนองอาจใช้บุริมสิทธิของตนได้เพียงแก่ราคาที่ดินเท่านั้น

มาตรา ๗๒๐ จำนองเรือนโรงหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งได้ทำขึ้นไว้บนดินหรือที่ดิน ในที่ดินอันเป็นของคนอื่นเขานั้นย่อมไม่ครอบไปถึงที่ดินนั้นด้วย ฉะนั้นใดกลับกันก็ฉะนั้น

มาตรา ๗๒๑ จำนองไม่ครอบไปถึงดอกผลแห่งทรัพย์สินซึ่งจำนอง เว้นแต่ในเมื่อผู้รับจำนองได้บอกกล่าวแก่ผู้จำนองหรือผู้รับโอนแล้วว่าตนจำนองจะบังคับจำนอง

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนองและผู้จำนอง

มาตรา ๗๒๒ ถ้าทรัพย์สินได้จำนองแล้ว และภายหลังที่จดทะเบียนจำนองมีจดทะเบียนภาระจำยอมหรือทรัพย์สินอย่างอื่น โดยผู้รับจำนองมิได้ยินยอมด้วยไซ้ ท่านว่าสิทธิจำนอง

ย่อมเป็นใหญ่กว่าภาระจำยอมหรือทรัพย์สินอย่างอื่นนั้น หากว่าเป็นที่เสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้รับ
จำนองในเวลาบังคับจำนองก็ให้ลบลสิทธิที่กล่าวหลังนั้นเสียจากทะเบียน

มาตรา ๗๒๓ ถ้าทรัพย์สินซึ่งจำนองบุบสลาย หรือถ้าทรัพย์สินซึ่งจำนองแต่สิ่งใดสิ่ง
หนึ่งสูญหายหรือบุบสลาย เป็นเหตุให้ไม่เพียงพอแก่การประกันไซ้ร้ ท่านว่าผู้รับจำนองจะบังคับ
จำนองเสียในทันทีก็ได้ เว้นแต่เมื่อเหตุนั้นมีได้เป็นเพราะความผิดของผู้จำนอง และผู้จำนองก็เสนอจะ
จำนองทรัพย์สินอื่นแทนให้มีราคาเพียงพอหรือเสนอจะรับซ่อมแซมแก้ไขความบุบสลายนั้นภายใน
เวลาอันสมควรแก่เหตุ

มาตรา ๗๒๔ ผู้จำนองใดได้จำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่น
จะต้องชำระแล้วและเข้าชำระหนี้เสียเองแทนลูกหนี้เพื่อจะปิดป้องมิให้ต้องบังคับจำนอง ท่านว่าผู้
จำนองนั้นชอบที่จะได้รับเงินใช้คืนจากลูกหนี้ตามจำนวนที่ตนได้ชำระไป

ถ้าว่าต้องบังคับจำนอง ท่านว่าผู้จำนองชอบที่จะได้รับเงินใช้คืนจากลูกหนี้ตาม
จำนวนซึ่งผู้รับจำนองจะได้รับใช้หนี้จากการบังคับจำนองนั้น

มาตรา ๗๒๕ เมื่อบุคคลสองคนหรือกว่านั้นต่างได้จำนองทรัพย์สินแห่งตนเพื่อ
ประกันหนี้แต่รายหนึ่งรายเดียวอันบุคคลอื่นจะต้องชำระและมีได้ระดับไว้ไซ้ร้ ท่านว่าผู้จำนองซึ่ง
ได้เป็นผู้ชำระหนี้ หรือเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งต้องบังคับจำนองนั้นหามีสิทธิจะไล่เบี้ยเอาแก่ผู้จำนอง
อื่น ๆ ต่อไปได้ไม่

มาตรา ๗๒๖ เมื่อบุคคลหลายคนต่างได้จำนองทรัพย์สินแห่งตนเพื่อประกันหนี้แต่
รายหนึ่งรายเดียวอันบุคคลอื่นจะต้องชำระและได้ระดับไว้ด้วยไซ้ร้ ท่านว่าการที่ผู้รับจำนองยอม
ปลดหนี้ให้แก่ผู้จำนองคนหนึ่งนั้น ย่อมทำให้ผู้จำนองคนหลัง ๆ ได้หลุดพ้นด้วยเพียงขนาดที่เขาต้องรับ
ความเสียหายแต่การนั้น

มาตรา ๗๒๗ ถ้าบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สินแห่งตนเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่น
จะต้องชำระ ท่านให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๖๙๗, ๗๐๐ และ ๗๐๑ ว่าด้วยค้ำประกันนั้นบังคับอนุโลม
ตามควร

หมวด ๔

การบังคับจำนอง

มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยัง
ลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งกำหนดไว้ในคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลย
เสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่ง
จำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้

มาตรา ๗๒๙ นอกจากทางแก้ตั้งบัญญัติไว้ในมาตราก่อนนั้น ผู้รับจ้างยังชอบที่จะเรียกเอาทรัพย์สินจ้างจนหลุดได้ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังจะกล่าวต่อไปนี้

- (๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี
- (๒) ผู้จ้างมิได้แสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นท่วมจำนวนเงินอันค้างชำระ และ
- (๓) ไม่มีการจ้างรายอื่น หรือบุริมสิทธิอื่นได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้เอง

มาตรา ๗๓๐ เมื่อทรัพย์สินอันหนึ่งอันเดียวได้จ้างแก่ผู้รับจ้างหลายคนด้วยกัน ท่านให้ถือลำดับผู้รับจ้างเรียงตามวันและเวลาจดทะเบียน และผู้รับจ้างคนก่อนจักได้รับใช้หนี้ก่อนผู้รับจ้างคนหลัง

มาตรา ๗๓๑ อันผู้รับจ้างคนหลังจะบังคับตามสิทธิของตนให้เสียหายแก่ผู้รับจ้างคนก่อนนั้น ท่านว่าหาอาจทำได้ไม่

มาตรา ๗๓๒ ทรัพย์สินซึ่งจ้างขายทอดตลาดได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดท่านให้จัดใช้แก่ผู้รับจ้างเรียงตามลำดับ และถ้ายังมีเงินเหลืออยู่อีก ก็ให้ส่งมอบแก่ผู้จ้าง

มาตรา ๗๓๓^{๑๔} ถ้าเอาทรัพย์สินจ้างหลุดและราคาทรัพย์สินนั้นมีประมาณต่ำกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกันอยู่ก็ดี หรือถ้าเอาทรัพย์สินซึ่งจ้างออกขายทอดตลาดใช้หนี้ ได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกันอยู่นั้นก็ดี เงินยังขาดจำนวนอยู่เท่าใดลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบในเงินนั้น

มาตรา ๗๓๔ ถ้าจ้างทรัพย์สินหลายสิ่งเพื่อประกันหนี้แต่รายหนึ่งรายเดียวและมีได้ระบุลำดับไว้ไซ้ ท่านว่าผู้รับจ้างจะใช้สิทธิของตนบังคับแก่ทรัพย์สินนั้น ๆ ทั้งหมด หรือแต่เพียงบางสิ่งก็ได้ แต่ท่านห้ามมิให้ทำเช่นนั้นแก่ทรัพย์สินมากสิ่งกว่าที่จำเป็นเพื่อใช้หนี้ตามสิทธิแห่งตน

ถ้าผู้รับจ้างใช้สิทธิของตนบังคับแก่ทรัพย์สินทั้งหมดพร้อมกัน ท่านให้แบ่งภาระแห่งหนี้นั้นกระจายไปตามส่วนราคาแห่งทรัพย์สินนั้น ๆ เว้นแต่ในกรณีที่ได้ระบุจำนวนเงินจ้างไว้เฉพาะทรัพย์สินแต่ละสิ่ง ๆ เป็นจำนวนเท่าใด ท่านให้แบ่งกระจายไปตามจำนวนเงินจ้างที่ระบุไว้เฉพาะทรัพย์สินสิ่งนั้น ๆ

แต่ถ้าผู้รับจ้างใช้สิทธิของตนบังคับแก่ทรัพย์สินอันใดอันหนึ่งแต่เพียงสิ่งเดียวไซ้ผู้รับจ้างจะให้ชำระหนี้อันเป็นส่วนของตนทั้งหมดจากทรัพย์สินอันนั้นก็ได้อีก ในกรณีเช่นนั้นท่านให้ถือว่าผู้รับจ้างคนถัดไปโดยลำดับย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของผู้รับจ้างคนก่อนและจะเข้าบังคับจ้างจนแทนที่คนก่อนก็ได้แต่เพียงเท่าจำนวนซึ่งผู้รับจ้างคนก่อนจะพึงได้รับจากทรัพย์สินอื่น ๆ ตามบทบัญญัติดังกล่าวมาในวรรคก่อนนั้น

^{๑๔} มาตรา ๗๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๘

มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจ้างคนใดจ้างจะบังคับจ้างเองแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้าง ท่านว่าต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเดือนหนึ่งก่อนแล้วจึงจะบังคับจ้างได้

หมวด ๕

สิทธิและหน้าที่ของผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้าง

มาตรา ๗๓๖ ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจ้างจะไถ่ถอนจ้างก็ได้ ถ้าหากมิได้เป็นตัวลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกัน หรือเป็นทายาทของลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกัน

มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจ้างเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจ้างได้บอกกล่าวว่ามีจ้างจะบังคับจ้างเองไซ้ ผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจ้างภายในเดือนหนึ่งนับแต่วันรับคำบอกกล่าว

มาตรา ๗๓๘ ผู้รับโอนซึ่งประสงค์จะไถ่ถอนจ้างต้องบอกกล่าวความประสงค์นั้นแก่ผู้เป็นลูกหนี้ชั้นต้น และต้องส่งคำเสนอไปยังบรรดาเจ้าหนี้ที่ได้จดทะเบียน ไม่ว่าในทางจ้างหรือประการอื่นว่าจะรับใช้เงินให้เป็นจำนวนอันสมควรกับราคาทรัพย์สินนั้น

คำเสนอนั้นให้แจ้งข้อความทั้งหลายต่อไปนี้ คือ

(๑) ตำแหน่งแหล่งที่และลักษณะแห่งทรัพย์สินซึ่งจ้าง

(๒) วันซึ่งโอนกรรมสิทธิ์

(๓) ชื่อเจ้าของเดิม

(๔) ชื่อและภูมิลำเนาของผู้รับโอน

(๕) จำนวนเงินที่เสนอว่าจะใช้

(๖) จำนวนยอดจำนวนเงินที่ค้างชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่ง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์และจำนวนเงินที่จะจัดเป็นส่วนใช้แก่บรรดาเจ้าหนี้ตามลำดับกัน

อนึ่งให้คัดสำเนารายงานจดทะเบียนของเจ้าพนักงานในเรื่องทรัพย์สินซึ่งจ้างนั้น อันเจ้าพนักงานรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องส่งไปด้วย

มาตรา ๗๓๙ ถ้าเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดไม่ยอมรับคำเสนอ เจ้าหนี้คนนั้นต้องฟ้องคดีต่อศาลภายในเดือนหนึ่งนับแต่วันมีคำเสนอเพื่อให้ศาลพิพากษาสั่งขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจ้างนั้น แต่เจ้าหนี้จะต้องปฏิบัติตามการตั้งจะกล่าวต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ออกเงินทรรongค่าฤชาธรรมเนียมการขายทอดตลาด

(๒) ต้องเข้าสู่ราคาเอง หรือแต่งคนเข้าสู่ราคาเป็นจำนวนเงินสูงกว่าที่ผู้รับโอนเสนอจะใช้

(๓) บอกกล่าวการที่ตนไม่ยอมรับให้ผู้รับโอนและเจ้าหนี้คนอื่น ๆ บรรดาได้จดทะเบียน กับทั้งเจ้าของทรัพย์สินก่อนและลูกหนี้ชั้นต้นทราบด้วย

มาตรา ๗๔๐ ถ้าขายทอดตลาดได้เงินจำนวนสุทธิลำจำนวนเงินที่ผู้รับโอนเสนอว่าจะใช้ ท่านให้ผู้รับโอนเป็นผู้ออกใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในการขายทอดตลาด ถ้าได้ไม่ถึงลำจำนวนท่าน

ให้เจ้าหน้าที่ผู้ร้องขอให้ขายทอดตลาดเป็นผู้ออก

มาตรา ๗๔๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ทั้งหลายได้สนองรับคำเสนอทั่วทุกคนแล้วโดยแสดงออกชัดหรือโดยปริยายก็ดี ท่านว่าจำนองหรือบุริมสิทธิก็เป็นอันไถ่ถอนได้ด้วยผู้รับโอนใช้เงิน หรือวางเงินตามจำนวนที่เสนอจะใช้แทนการชำระหนี้

มาตรา ๗๔๒ ถ้าการบังคับจำนองก็ดี ถอนจำนองก็ดี เป็นเหตุให้ทรัพย์สินซึ่งจำนองหลุดมือไปจากบุคคลผู้ได้ทรัพย์สินนั้นไว้แต่ก่อนไซ้ ท่านว่าการที่ทรัพย์สินหลุดมือไปเช่นนั้นหาไม่ผลย้อนหลังไม่ และบุริมสิทธิทั้งหลายของเจ้าหน้าที่ทรัพย์สินหลุดมือไปอันมีอยู่เหนือทรัพย์สินและได้จดทะเบียนไว้แล้วนั้น ก็ย่อมเข้าอยู่ในลำดับหลังบุริมสิทธิอันเจ้าหน้าที่จำนอง หรือเจ้าของคนก่อนได้จดทะเบียนไว้

ในกรณีเช่นนี้ ถ้าสิทธิใด ๆ อันมีอยู่เหนือทรัพย์สินซึ่งจำนองเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลผู้ได้ทรัพย์สินซึ่งจำนองไว้แต่ก่อนได้ระงับไปแล้วด้วยเคลื่อนกลิ้งกันในขณะที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาไซ้ สิทธินั้นท่านให้กลับคืนมาเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลผู้นั้นได้อีก ในเมื่อทรัพย์สินซึ่งจำนองกลับหลุดมือไป

มาตรา ๗๔๓ ถ้าผู้รับโอนได้ทำให้ทรัพย์สินซึ่งจำนองเสื่อมราคาลงเพราะการกระทำหรือความประมาทเลินเล่อแห่งตน เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ทั้งหลายผู้มีสิทธิจำนองหรือบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้นต้องเสียหายไซ้ ท่านว่าผู้รับโอนจะต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายนั้น อย่างไรก็ดีอันผู้รับโอนจะเรียกเอาเงินจำนวนใด ๆ ซึ่งตนได้ออกไป หรือเรียกให้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ตนได้ทำให้ทรัพย์สินดีขึ้นนั้น ท่านว่าหาอาจจะเรียกได้ไม่ เว้นแต่ที่เป็นการทำให้ทรัพย์สินนั้นงอกราคาขึ้น และจะเรียกได้เพียงเท่าจำนวนราคาที่ยกขึ้นเมื่อขายทอดตลาดเท่านั้น

หมวด ๖

ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาจำนอง

มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป

(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ

(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ

(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น

(๔) เมื่อถอนจำนอง

(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำนองหรือถอนจำนอง

(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด

มาตรา ๗๔๕ ผู้รับจำนองจะบังคับจำนองแม้เมื่อหนี้ที่ประกันนั้นขาดอายุความแล้วก็ได้ แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจำนองเกินกว่าห้าปีไม่ได้



"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)